

A Vtrum progeniem in centum annis vult computari, & ideo quinta progenie, quia post quadringentos & triginta annos: an per hominum generationes hoc potius intelligendum est, ab ipso Iacob, qui intrauit in Egyptum vsq; ad Moysen, qui cum populo egressus est. Iacob enim primus, secundus Leui, tertius Caath, quartus Amram, quintus Moyses inuenitur. Has autem dicit progenies Latinus interpres, quas ^{ἑβραῖος} Græci vocant, quæ in Euangelio generationes appellentur, nec numerantur nisi per successiones hominum, non per numerum annorum.

L.I. Dixit autem Moyses, Confidite & state & videte salutem quæ est à domino quam faciet vobis hodie. Sicut enim vidistis Egyptios an quia isti qui tunc videbant non eos ulterius viderint, quia & illi sunt mortui qui consuebantur, & isti omnes quique die mortis suæ? Nam posterius eorum viderunt posteros illorum. An non eos videritis sicut hodie, intelligendum est non sicut hodie persequentes & inimicos, & tãto post vos agmine venientes: vt omnino nulla sit quæstio, nec

B de æterno tempore quod hic posuit, quia & si videbitur sevitique tempore resurrectionis, non sic vtique videbunt vt hodie. Quid est quod dicit dominus

L.II. ad Moysen, Quid tu clamas ad me: cum scriptura non dixerit aliquid de Moysi vocibus, nec eum orantem commemorauerit, nisi quia intelligi voluit hoc eum egisse vocis silentium vt corde clamaret.

L.III. Et tu cleua virgam tuam, & extende manum tuam super mare. Hæc est virga illa in qua fiebant mirabilia, quæ modo dicitur esse Moysi: tunc autem fratris eius fuisse dicebatur, quando per illam ipse operabatur. Extendisti manum tuam, & trans-

L.IV. uorauit eos terra. Terra pro aqua non mirum est posita, Tota quippe pars ista extrema vel infima mundi, terræ nomine censetur, secundum id quod sæpe dicitur, deus qui fecit cælum & terram: & in illius Psalmi distributione commemoratis cælestibus, **Psal. 143.** Laudate, inquit, dominum de terra: & ea exequitur

L.V. in laude quæ etiam ad aquas pertinebant. Misisti spiritum tuum & cooperuit eos mare. Ecce iam quanto commemoratur spiritus dei, vt in hoc numero accipiamus? & quod dictum est, Digitus dei est hic.

Gene. 1. Primo vbi scriptum est, Spiritus dei ferebatur super aquas. Secundo vbi dicitur, Non permanebit in istis hominibus spiritus meus, quoniam caro sunt.

Gene. 41. Tertio vbi Pharaon dicit ad Ioseph, Quoniam spiritus dei est in te. Quarto vbi incantatores Egyptiorum dicunt, Digitus dei est hic. Quinto in hoc Cantico, Misisti spiritum tuum & cooperuit eos mare. Meminerimus autem spiritum dei non solum ad beneficam, verum etiam ad vindictam commemorari. Nam quid aliud etiam supra dixit, Per spiritum iræ tuæ diuisa est aqua? Iste itaque spiritus iræ dei in Egyptios: nam spiritus iræ eis quibus nocuit aquarum diuisio, vt intrantes possent aquis redeuntibus obrui: filijs vero Israël quibus profuit quod aqua diuisa est, non fuit ille spiritus iræ dei. Vnde significatur propter diuersas operationes & effectus spiritus dei dissimiliter appellari, cum sit vnus atque idem ille duntaxat qui etiam spiritus sanctus in vnitatem trinitatis accipitur. Proinde non arbitror alium quam eundem significari vbi dicit Apostolus, Non enim accepistis spiritum seruitutis iterum in timore: sed accepistis spiritum adoptionis in quo clamamus, ab-

Roma. 8. ba pater: quia eodem spiritu dei, id est digito dei quo lex in tabulis lapideis conscripta est, timor incussus est eis qui gratiam nondum intelligebant, vt de sua infirmitate atque peccatis per legem conuincerentur, & lex illis fieret pedagogus, quo pducerentur ad

gratiam quæ est in fide Iesu Christi. De hoc autem **D** spiritu adoptionis & gratiæ, id est de hoc opere spiritus dei quo impertitur gratia & regeneratio in vitam æternam, dicitur, Spiritus autem viuificat, cum **2. Cor. 3.** supra diceretur, litera occidit, id est lex conscripta, tantummodo iubens sine adiutorio gratiæ.

Venerunt autem in Mesra & non poterant **LVI.** bere aquam de Mesra, amara enim erat. Si propter hoc appellatum est nomen loci eius amaritudo, quia non poterant ibi aquam bibere, eo quod amara est, Mara enim interpretatur amaritudo, quomodo venerunt in Mesra, nisi quia eo nomine locum scriptura appellauit in quem venerunt, quo iam appellabatur cum hæc scribebantur, Posterius enim vtique scripta sunt quàm illa contigerunt. Et ostendit ei dominus **LVII.**

lignum & misit illud in aquam: & facta est aqua dulcis. Genus ligni erat istam habens vim, an quolibet ligno id facere poterat deus qui tanta mirabilia faciebat? Hoc tamen videtur significare quod dictum est, ostendit ei, tanquam tale iam lignum esset quo posset hoc fieri, Nisi forte locus erat vbi ligna omnino non inueniebantur: vt hoc ipsum esset diuini adiutorij quod ei dominus lignum ostendit vbi nullum erat: & per lignum aquas dulces fecit, præfigurans gloriam & gratiam crucis: sed in tali etiam natura ligni quis nisi creator & demonstrator laudandus est?

Dixit dominus ad moysen, Ecce ego pluuias vobis panes de cælo: & exiet populus & colligent vnus diei in diem, vt tentem illos si ambulent in lege mea, an non. Tentatio ista probatio est, non ad peccatum seductionis: nec ideo probatio vt deus nouerit, sed vt ipse ipsis hominibus ostendat quo humiliores fiant ad petendum adiutorium & agnoscendam dei gratiam.

Moyses & Aaron dicunt ad populum inter cæ- **LIX.** tera, Propter quod exaudiuit dominus murmuratorem vestram qua vos murmuratis aduersum nos.

Nos autem quid sumus? Non enim aduersum nos murmur vestrum est, sed aduersum dominum. Non enim tantum se valere voluerunt quantum deum. Dixerunt enim, quid sumus nos? Vt illi aduersum illum se scirent murmurasse qui istos miserat, & per istos operabatur. Nec talis est illa sententia, vbi Petrus dicit Ananiam, Cur ausus es mentiri spiritui sancto? **Acto. 5.** Non hominibus mentitus es, sed deo. Quod simile fuisset si dixisset, non spiritui sancto mentitus es, sed deo. Ita enim loquens, negaret deum esse spiritum sanctum. Nunc vero cum dixisset, Ausus es mentiri **F** spiritui sancto? cum ille se putaret hominibus fuisse mentitum, ipsum spiritum sanctum deum esse monstrauit, subiungens, Non hominibus mentitus es sed deo.

Deus mandauit per Moysen populo, **LX.** Ad vesperam edetis carnes, & mane replebitur panibus, Ecce non pro omni alimento panes nominantur. Nam isto nomine carnes complecterentur, quia & ipsæ alimenta sunt: nec tamen panes eos modo dicit qui fiunt ex frumento, Ipsos enim proprie panes appellare consueuimus: manna autem panum nomine appellat. Non autem vacat, quod dicit ad vesperam carnes & mane panes se daturum. Tale quippe aliquid etiam in Helia significatum est, cum ei alimeta corpus afferret. An forte carnis ad vesperam & mane panibus, ille significatur, qui traditus est propter delicta nostra, & resurrexit propter iustificationem nostram? Ad vesperam quippe mortuus ex infirmitate sepultus est, mane autem apparuit discipulis, quia resurrexerat ex virtute. Et dixit Moyses ad **LXI.**

Aaron, Accipe vas aureum vni, & mitte illud plenum gomor manne, & repone illud ante deum, & seruetur in progenies quemadmodum præcepit dñs. Quæ **LXI.** ri potest vbi Aaron poneret ante deum, quando nec vllum simulachrum fuit, nec arca testamenti iã fuerat instituta. An forte ideo de futuro dixit, repones, vt intelligeretur